

ТЕ-ТО АД, Скопје

Консолидирани финансиски извештаи

за годината завршена на

31 декември 2016

со извештај на независниот ревизор

Годишен извештај за работењето

Содржина

Извештај на независниот ревизор

Консолидирани финансиски извештаи

Консолидиран извештај за финансиска состојба	1
Консолидиран извештај за сеопфатна добивка	2
Консолидиран извештај за промените во капиталот	3
Консолидиран извештај за паричниот тек	4
Белешки кон консолидираните финансиски извештаи	5

Годишен извештај на работењето

Ревидирана консолидирана годишна сметка

КПМГ Македонија ДОО Скопје
Ул. „Филип Втори Македонски“ бр.3
Скопје 1000, Република Македонија
+389 (0) 3135 220
mk-office@kpmg.com
kpmg.com/mk

Извештај на независниот ревизор до акционерите на ТЕ-ТО АД, Скопје

Извештај за консолидираните финансиски извештаи

Извршивме ревизија на придружните консолидирани финансиски извештаи на ТЕ-ТО АД, Скопје (“Друштвото”) кои се состојат од консолидираниот извештај за финансиската состојба на 31 декември 2016 година, консолидираните извештаи за сеопфатна добивка, промените во капиталот и паричниот тек за годината тогаш завршена и белешките, кои се состојат од преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за консолидираните финансиски извештаи

Раководството на Друштвото е одговорно за изготвување и реална презентација на овие консолидирани финансиски извештаи во согласност со Сметководствените Стандарди прифатени во Република Македонија, како и за таква интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за да се овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално значајни грешки, било да се резултат на измама или ненамерно направени грешки.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да искажеме мнение за овие консолидирани финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со стандардите за ревизија прифатени и објавени во Република Македонија во Службен Весник бр. 79 од 11 јуни 2010 година.. Овие стандарди изискуваат да се придржуваме на релевантните етички стандарди и да ја планираме и да ја извршиме ревизијата со цел да се здобиеме со разумна увереност дека консолидираните финансиски извештаи не содржат материјално значајни грешки.

Ревизијата вклучува спроведување на процедури за добивање на ревизорски докази за износите и образложенијата во консолидираните финансиски извештаи. Избраните процедури зависат од нашите проценки, вклучувајќи ги и оценките на ризиците за значајни грешки во консолидираните финансиски извештаи како резултат на измама или ненамерно направени грешки. Во проценувањето на овие ризици, ги разгледаваме соодветните интерни контроли воспоставени во Друштвото за изготвување и реално прикажување на консолидираните финансиски извештаи со цел да дизајнираме ревизорски процедури соодветни на околностите, но не и за да изразиме мнение за ефикасноста на интерните контроли воспоставени во Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува осврт на користените сметководствени принципи и значајните проценки направени од раководството, како и оценка на адекватноста на прикажувањето на информациите во консолидираните финансиски извештаи.

Ние сме убедени дека ревизорските докази кои ги добивме се достаточни и соодветни за да обезбедат основа за нашето квалификувано мнение.

Основа за квалификувано мнение

1. На 31 декември 2016 година сметководствената вредност на недвижностите, постројките и опремата изнесува МКД 10.493.748 илјади а на 31 декември 2015 година изнесува МКД 10.658.714 илјади. Работењето на Друштвото за тековната и за претходната година е значително полошо од планираното од страна на раководството за тие години, што може да укажува дека недвижностите, постројките и опремата можеби се обезвреднети. Согласно Меѓународниот Сметководствен Стандард ("МСС") 36 - Обезвреднување на средствата прифатен во Република Македонија, доколку постои индикација дека средството може да биде обезвреднето, ентитетот треба да го процени надоместувачкиот износ на средството. Ние побаравме од раководството да направи тест за обезвреднување на недвижностите, постројките и опремата, меѓутоа, Друштвото не направи тест за обезвреднување за да го процени надоместувачкиот износ на недвижностите, постројките и опремата и соодветно не го утврди износот на расход за обезвреднување за годините што завршуваат на 31 декември 2016 и 2015 што претставува отстапување од сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија. Не беше практично за нас да ги пресметаме финансиските ефекти од корекциите на недвижностите, постројките и опремата, како и акумулираната загуба, на 31 декември 2016 и 2015 година и нето загубата за годините што тогаш завршуваат, која би настанала, доколку надоместувачката вредност на недвижностите, постројките и опремата била проценета во согласност со МСС 36. Нашето ревизорско мнение за претходната година, исто така, беше модификувано во однос на ова прашање.

2. Како што е наведено во белешката 19, Друштвото нема признаено загуба поради обезвреднување за одредени сомнителни и спорни побарувања од купувачи, во износ од МКД 34.679 илјади, кои беа неподмирени на 31 декември 2015 година, иако постои објективен доказ дека исплатата на овие побарувања не е повеќе веројатна. Овој сметководствен третман не е во согласност со Меѓународниот Сметководствен Стандард ("МСС") 39 - Финансиски инструменти: признавање и мерење прифатен во Република Македонија (Стандард), што не наведе да издадеме квалификувано ревизорско мнение за консолидираните финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2015 година. Доколку Друштвото се придржувало до изискувањата на Стандардот, исправката на вредност на сомнителните и спорните побарувања од купувачи и акумулираната загуба на 31 декември 2016 година и 2015 година би се зголемила за МКД 34.679 илјади и нето загубата за годината која завршува на 31 декември и 2015 би се зголемила за истиот износ.

3. Како што е наведено во белешката 17, кон консолидираните финансиски извештаи, Друштвото има земено без-каматни кредити од поврзани страни во износ од МКД 4.921.683 илјади. Во согласност со Меѓународниот Сметководствен Стандард ("МСС") 39 - Финансиски инструменти: признавање и мерење прифатен во Република Македонија без-каматните кредити при почетното признавање треба да бидат мерени по сегашната вредност на очекуваните идни парични текови, дисконтирани со примена на преовладувачката пазарна каматна стапка на слични инструменти. Понатаму, доколку заемотавателите при доделувањето на без-каматните кредити, делуваат во својство на акционери, пресметаното намалување треба да биде рефлектирано низ капиталот како уплати од поврзана страна. Друштвото ги вреднува овие кредити според примениот надоместок, што претставува отстапување од МСС 39. Нашето мнение за консолидираните финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2015 година беше исто така модификувано во однос на ова прашање.

Доколку Друштвото било во согласност со изискувањата на МСС 39, обврските по кредити би биле намалени за МКД 848.997 илјади и МКД 930.808 илјади на 31 декември 2016 година и на 31 декември 2015 година, соодветно, вложување во капиталот би се признало во износ од МКД 1.425.179 илјади на 31 декември 2016 година и 31 декември 2015 година, акумулираната загуба на 31 декември 2016 и 31 декември 2015 година би се зголемила за МКД 576.182 илјади и МКД 494.371 илјади соодветно. Нето загубата за 2016 година би се зголемила за МКД 81.811 илјади и за 2015 година би се зголемила за МКД 78.809 илјади.

Квалификувано мнение

Според наше мнение, освен за ефектите врз консолидираните финансиски извештаи наведени во Основа за квалификувано мнение, консолидираните финансиски извештаи реално и објективно ја прикажуваат консолидираната финансиска состојба на Друштвото на 31 декември 2016 година, како и на неговата консолидирана финансиска успешност и неговиот консолидиран паричен тек за годината тогаш завршена во согласност со Сметководствените Стандарди прифатени во Република Македонија.

Обрнување внимание

Без понатаму да го квалификуваме нашето мнение, обрнуваме внимание на белешка 2 (д) кон консолидираните финансиски извештаи, во која е наведено дека за годината завршена на 31 декември 2016 година Друштвото оствари загуба во износ од МКД 67.875 илјади и на тој датум тековните обврски ги надминуваат тековните средства во износ од МКД 2.188.555 илјади. Овие работи, покрај останатите работи наведени во белешка 2 (д), укажуваат на постоење на значајна неизвесност дали Друштвото ќе биде во можност да продолжи да работи во континуитет.

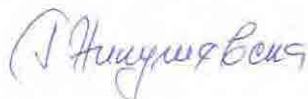
Извештај за други правни и регулаторни барања

Годишен извештај за работата на Друштвото изготвен согласно барањата на член 384(7) од Законот за трговски друштва

Согласно изискувањата на член 34 (д) од Законот за ревизија, ние известуваме дека историските финансиски информации обелоденети во годишниот извештај на Друштвото, изготвени од раководството согласно барањата на член 384(7) од Законот за трговски друштва, се конзистентни во сите материјални аспекти, со консолидираната годишна сметка на Друштвото и со финансиските информации обелоденети во ревидираните консолидирани финансиски извештаи на Друштвото, на и за годината која завршува на 31 декември 2016 година. Раководството е одговорно за изготвување на консолидираната годишна сметка на Друштвото која што беше одобрена од Управниот Одбор на Друштвото на 08 февруари 2017 година и за изготвување на годишниот извештај на активностите на Друштвото, којшто беше одобрен од Управниот Одбор на Друштвото на 08 февруари 2017 година.

Скопје, 26 мај 2017 година

ОВЛАСТЕН РЕВИЗОР НА РМ
Гордана Никушевска

КПМГ Македонија ДОО
Управител
Гордана Никушевска

Консолидиран извештај за финансиска состојба

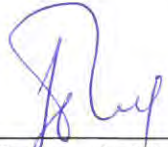
На 31 декември

<i>Во илјади денари</i>	Белешка	2016	2015
Средства			
Недвижности, постројки и опрема	11	10.493.748	10.658.714
Нематеријални средства	12	4.475	3.113
Вкупно нетековни средства		<u>10.498.223</u>	<u>10.661.827</u>
Залихи	13	42.309	40.900
Побарувања од купувачи и други побарувања	14	327.633	218.739
Побарувања за данок на добивка		-	7.519
Аванси и однапред платени трошоци		22.078	678
Депозити		136	233
Парични средства и парични еквиваленти	15	2.707	3.707
Вкупно тековни средства		<u>394.863</u>	<u>271.776</u>
Вкупно актива		<u>10.893.086</u>	<u>10.933.603</u>
Капитал			
Акционерски капитал	16	1.537	1.537
Акумулирана загуба		(3.135.255)	(3.067.380)
Вкупно капитал		<u>(3.133.718)</u>	<u>(3.065.843)</u>
Обврски			
Обврски по кредити	17	11.443.386	10.955.355
Вкупно долгорочни обврски		<u>11.443.386</u>	<u>10.955.355</u>
Обврски по кредити	17	1.711.244	2.155.595
Обврски кон добавувачи и други обврски	18	755.511	888.496
Обврски по примени аванси		116.663	-
Вкупно тековни обврски		<u>2.583.418</u>	<u>3.044.091</u>
Вкупно обврски		<u>14.026.804</u>	<u>13.999.446</u>
Вкупна капитал и обврски		<u>10.893.086</u>	<u>10.933.603</u>

Придружните белешки се составен дел од овие консолидирани финансиски извештаи.

Консолидираните финансиски извештаи беа одобрени од Управниот Одбор на ТЕ-ТО АД, Скопје на 8 февруари 2017 година и во своето име беа потпишани од:

27.02.2017
Димитар Кочовски
Претседател на Управниот Одбор

Билјана Дичова – Стојик
Менаџер на сметководство

Консолидиран извештај за сеопфатна добивка

За годината завршена на 31 декември

<i>Во илјади денари</i>	Белешка	2016	2015
Реализација	6	1.897.265	817.473
Останати приходи		1.266	410
Расходи од продадени производи		(1.513.690)	(758.321)
Трошоци за вработени	7	(60.695)	(62.626)
Амортизација	11,12	(191.405)	(116.998)
Суровини и потрошни добра		(32.378)	(24.303)
Останати оперативни трошоци	8	(77.258)	(91.790)
Загуба од редовно работење		<u>23.105</u>	<u>(236.155)</u>
Приходи од финансирање		5.067	138
Расходи од финансирање		(96.047)	(186.790)
Нето расходи од финансирање	9	<u>(90.980)</u>	<u>(186.652)</u>
Загуба пред оданочување		(67.875)	(422.807)
Данок на добивка		-	-
Загуба за годината		<u>(67.875)</u>	<u>(422.807)</u>
Останата сеопфатна добивка			
Останата сеопфатна добивка за годината, нето од данок на добивка			-
Вкупна сеопфатна добивка за годината		<u><u>(67.875)</u></u>	<u><u>(422.807)</u></u>

Придружните белешки се составен дел од овие консолидирани финансиски извештаи.

Консолидиран извештај за промените во капиталот

За годината завршена на 31 декември

<i>Во илјади денари</i>	Акционерски капитал	Акумулирана загуба	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2015	1.537	(2.644.573)	(2.643.036)
Вкупна сеопфатна добивка за годината			
Загуба за годината	-	(422.807)	(422.807)
Вкупна сеопфатна добивка за годината	-	(422.807)	(422.807)
Состојба на 31 декември 2015	1.537	(3.067.380)	(3.065.843)
Состојба на 1 јануари 2016	1.537	(3.067.380)	(3.065.843)
Вкупна сеопфатна добивка за годината			
Загуба за годината	-	(67.875)	(67.875)
Вкупна сеопфатна добивка за годината	-	(67.875)	(67.875)
Состојба на 31 декември 2016	1.537	(3.135.255)	(3.133.718)

Придружните белешки се составен дел од овие консолидирани финансиски извештаи.

Консолидиран извештај за паричниот тек

За годината завршена на 31 декември

<i>Во илјади денари</i>	Белешка	2016	2015
Парични текови од оперативни активности			
Загуба за годината		(67.875)	(422.807)
<i>Корекција за:</i>			
Трошоци за амортизација на недвижности, постројки и опрема	11	189.693	116.987
Трошоци за амортизација на нематеријални средства	12	1.712	11
Отпис на недвижности, постројки и опрема и нематеријални средства		17	-
Приходи од камати	9	(5.067)	(138)
Расходи од камати	9	91.056	97.090
Нерализирани курсни разлики		(5.781)	61.667
		<u>203.755</u>	<u>(147.190)</u>
Промена на:			
- побарувања од купувачи и други побарувања		(108.894)	(39.405)
- обврските кон добавувачи и други обврски		(132.985)	123.073
- залихи		(1.409)	(12.251)
- примени аванси		116.663	-
- дадени аванси		(21.400)	22.611
		<u>55.730</u>	<u>(53.162)</u>
Платени камати		(48.798)	(57.303)
Платен данок на добивка		-	(3.810)
Нето парични текови од оперативни активности		<u><u>6.932</u></u>	<u><u>(114.275)</u></u>
Парични текови од инвестициони активности			
Набавка на недвижности, постројки и опрема	11	(24.744)	(7.515)
Набавка на нематеријални средства	12	(3.074)	-
Приливи од продажба на материјални средства		-	-
Повлечени депозити во банки		97	2.953
Наплатени камати		12.586	138
Нето парични текови користени во инвестициони активности		<u><u>(15.135)</u></u>	<u><u>(4.424)</u></u>
Парични текови од финансиски активности			
Приливи од кредити		626.586	769.488
Отплата на кредити		(619.383)	(647.792)
Нето парични текови користени во финансиски активности		<u><u>7.203</u></u>	<u><u>121.696</u></u>
Нето зголемување /(намалување) на парични средства и паричен еквивалент			
		(1.000)	2.997
Парични средства и паричен еквивалент на 1 јануари		<u>3.707</u>	<u>710</u>
Парични средства и паричен еквивалент на 31 декември	15	<u><u>2.707</u></u>	<u><u>3.707</u></u>

Придружните белешки се составен дел од овие консолидирани финансиски извештаи.

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

1. Општи информации

ТЕ-ТО АД, Скопје (“Друштвото” или “ТЕ-ТО АД, Скопје”) е акционерско друштво основано и инкорпорирано во Република Македонија. Адресата на регистрираното седиште на Друштвото е:

Ул. “515” бр. 8,
1000 Скопје
Република Македонија

Консолидираните финансиски извештаи на Групата на 31 декември 2016 година и за годината тогаш завршена ги вклучуваат Друштвото и неговите подружници (заеднички именувани како “Групата”).

Основна дејност на Групата е когенеративно производство на електрична и топлинска енергија во таканаречен комбиниран циклус.

Средниот годишен капацитет на постројката е 220 МВ за производство на електрична енергија и 160 МВ за производство на топлинска енергија.

ТЕ-ТО АД Скопје е независен производител на енергија (НПЕ) која кој го снабдува со електрична енергија пазарот во Македонија. Топлината која се генерира во рамките на производниот процес на постројката се предава на градскиот топлински дистрибутивен систем.

2. Основа за изготвување

(а) Извештај за усогласеност

Консолидираните финансиските извештаи се изготвени во согласност со Сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија објавени во Правилникот за водење сметководство во Службен Весник на Република Македонија.

Групата е сопственик на ТЕ-ТО Трејд дооел, Скопје и ТЕ-ТО Гас Трејд дооел, Скопје со 100% учество во сопственичкиот капитал. Двете компании се инкорпорирани и се со седиште во Република Македонија.

(б) Основи за мерење

Консолидираните финансиски извештаи се изготвени врз основа на историски вредности.

Методите кои се користат за мерење на објективните вредности се објаснети подолу во белешка 2(г).

(в) Функционална и известувачка валута

Консолидираните финансиските извештаи се прикажани во македонски денари (“денари” или “МКД”), која е функционална валута на Групата. Освен каде што е поинаку наведено, финансиските информации се прикажани во илјади македонски денари.

(г) Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на консолидираните финансиски извештаи во согласност со Сметководствените Стандарди прифатени во Република Македонија изискува од менаџментот да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на сметководствените политики и прикажаните износи на средствата и обврските, приходите и расходите. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки.

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

2. Основа за изготвување (продолжение)

(г) Користење на проценки и расудувања (продолжение)

Проценките и претпоставките постојано се ревидираат. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката и во идните периоди доколку измената влијае и на идниот период.

Информациите во врска со претпоставките и проценки на неизвесностите кои имаат значителен ризик, кој може да предизвика материјални корекции за годината која ќе заврши на 31 декември 2016 се прикажани во следниве белешки:

- Белешка 10 – Признавање на одложени даночни средства за пренесени даночни загуби
- Белешка 11 – Тест на исправка на вредноста на недвижности, постројки и опрема
- Белешка 14 – Побарувања од купувачи – обезвреднување на побарувања постари од 1 година
- Белешка 19 – Финансиски инструменти – мерење по објективна вредност по првично признавање и дополнително мерење на безкаматносни обврски за заеми кон поврзани страни
- Белешка 20 – Признавање и мерење на одредбите и потенцијалните обврски

Голем број сметководствени политики и обелоденувања на Групата изискуваат утврдување на објективната вредност, како за финансиските, така и за не-финансиските средства и обврски. Објективните вредности се потребни за мерење и/или обелоденување врз основа на следните методи. Онаму каде е применливо, во белешките кои се однесуваат на специфичните средства или обврски, обелоденета е подетална информација за претпоставките направени во утврдувањето на објективната вредност.

(i) Побарувања од купувачи и други побарувања

Објективната вредност на побарувањата од купувачи и другите побарувања се проценува како сегашна вредност на идните парични текови намалена за пазарната каматна стапка на денот на периодот на известување.

(ii) Не-деривативни финансиски обврски

Објективната вредност, која се утврдува за потребите на обелоденување во финансиските извештаи, се пресметува врз основа на сегашната вредност на идните парични текови на главницата и каматата, дисконтирани со пазарната каматна стапка на денот на периодот на известување.

(д) Континуитет на работењето

Консолидираните финансиски извештаи се изготвени врз основа на начелото на континуитет во работењето, што подразбира дека Групата ќе продолжи со деловното работење во догледна иднина.

За годината завршена на 31 декември 2016 година Групата оствари загуба во износ од МКД 67.875 илјади и на тој датум тековните обврски ги надминуваат тековните средства во износ од МКД 2.188.555 илјади.

Групата примарно генерира загуба поради тековните пазарни услови кои се рефлектирани со ниски продажни цени на електрична енергија споредено со високите набавни цени на природен гас.

Групата ја следи својата ефикасност и постојано бара потенцијални инвестиции кои би ја намалиле загубата, и дополнително би ја зголемиле ефикасноста.

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

2. Основа за изготвување (продолжение)

(д) Континуитет на работењето (продолжение)

Ликвидноста на Групата значајно се подобрила како резултат на профитабилното оперативно работење во текот на 2016 година и првиот квартал од 2017 година. Во 2016 година, Групата остварила позитивен нето паричен тек од оперативни активности во износ од МКД 6.932 илјади, за разлика од 2015 година кога остварило негативен паричен тек од оперативни активности во износ од МКД 114.275 илјади.

Во првиот квартал од 2017 година Групата остварила добивка пред оданочување во износ од МКД 412.917 илјади, што е еквивалентно на ЕУР 6.714 илјади. Исто така, до 2017 година Групата се ослонувала на финансиска поддршка од акционерите за подмирување на доспеаните обврски за кредити спрема банките, додека во мај 2017 година Групата ќе ги подмири обврските за кредити користејќи сопствени ресурси.

Зголемената профитабилност и ликвидност произлегува од зголемениот број на оперативни денови на Те-То. Имено, Те-То имало вкупно 146 оперативни денови во 2016 година, вклучувајќи 27 дена во првиот квартал од 2016 година, и за прв пат имало 40 оперативни денови во летниот период – надвор од грејната сезона. Во првиот квартал од 2017 година, Те-То веќе има остварено 60 оперативни денови, што е скоро половина од вкупните оперативни денови во 2016 година и ќе продолжи да работи во летниот период и нормално во грејната сезона со зголемена испорака на топлинска енергија.

Цената на гасот во текот на 2016 година се намали во споредба со 2015 година. Во согласност со трендот на пазарот на гас, цената се ревидира и намалува на секој квартал следејќи го трендот на намалувањето на цените на нафтата на глобално ниво. Пониската цена на гас во следните периоди ќе и овозможи на Групата да работи и во летните периоди (период кога има висока побарувачка на електрична енергија а нејзиното производство од хидроцентрали е пониско). Направените инвестиции и овозможуваат на централата поголема флексибилност за време на производството и брзо вклучување/исклучување. Ова е од значителна предност во однос на останатите централи кои произведуваат електрична енергија (нуклеарните, соларните, на јаглен и хидроцентралите), а освен тоа процесот на производство е прифатлив од еколошки аспект. Во продолжение, ризикот од загадување го менува капацитетот на пазарот на електрична енергија, со тоа што новите реформи на Европската Унија ги принудуваат централите за производство на електрична енергија базирани на јаглен да се затворат во блиска иднина, поради штетното влијание кое го имаат на околоната и човековото здравје. Овие мерки уште повеќе ќе ја зголемат потребата од електрични централи како ТЕ-ТО.

Во февруари 2017 користејќи повеќе извори Групата направи анализи во однос на позиционирањето на Те-То на македонскиот пазар, регионалниот пазар на енергија и очекуваниот иден развој.

Врз основа на анализите, поради трендот на намалување на производството на електрична енергија во Македонија во последните неколку години (примарно од термоцентрали) што се очекува да продолжи во следните години (од една страна) и зголемувањето на потрошувачката на електрична енергија во согласност со очекувањата на тековната „Стратегија за развој на енергетика во Македонија до 2030 година“ (од друга страна), се очекува во следниот период цените на електричната енергија во Македонија да се зголемат и со тоа ќе порасне значајноста на Те-То како модерен капацитет за производство во македонскиот систем за електрична енергија.

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

2. Основа за изготвување (продолжение)

(д) Континуитет на работењето (продолжение)

Според прегледот на пазарот на електрична енергија регионот, Стратегијата за енергија на Енергетската заедница посочува дека во регионот на западен Балкан има 65 термоцентрали со вкупно инсталиран капацитет од 10.805 МВ, чиј пондериран просечен оперативен век до крајот на 2010, беше 30 години, споредбено со 25 години што е стандардниот технички век на опремата во термоцентралите.

Според оваа стратегија во блиска иднина потребни се големи инвестиции со цел да се имплементираат строгите стандарди за животната средина на Европската Унија и да се подобрат оперативните преформанси на термоцентралите, или старите термоцентрали би требало да се затворат. Влијанието на старите термоцентрали врз животната средина во југоисточна Европа е анализирано од Алијансата за здравје и животна околина – HEAL (невладина организација поддржана од ЕУ), според која вкупните трошоци кои произлегуваат од загадувањето на воздухот поради старите термоцентрали во западниот регион на Балканот, се проценуваат на ЕУР 3.464 милиони годишно. Според Парискиот договор, очекувањата во следните 20 години за развојот на секторот на електрична енергија се дека ќе порасне учеството на обновлива енергија во производството на енергија, ќе се намали производството на енергија од термоцентрали базирани на јаглен и ќе порасне учеството на производството на енергија од високоефективни електрани на гас и тоа ќе го подобри балансот на електроенергетскиот систем. Се очекува во иднината финансирањето на термоцентрали базирани на јаглен да стане потешко поради строгите стандарди за животната средина и поради кои што големи финансиски институции нема да финансираат вакви проекти.

Сите овие аспекти придонесуваат за зајакнување на позицијата на Те-То како високоефективна и еколошка термоцентрала, со можност брзо да реагира на потребите на системот на електрична енергија не само во Македонија, туку и на регионалниот пазар на енергија. Во прилог на тоа, трендот на интезивно затворање на термоцентрали базирани на јаглен брзо се шири низ цела Европа, со цел да се исполнат обврските спрема Париската конвенција за климатски промени.

Дополнителни можности кои произлегуваат за Групата од еколошки аспект е поврзано со високото ниво на загадување во град Скопје. Централно греење на домовите се смета за една од најчистите форми на греење на домовите и Групата може да понуди топлинска енергија на БЕГ (лиценциран оператор за производство на топлина и дистрибуција во Скопје).

Групата го зголеми својот удел во испораката на топлина спрема БЕГ, благодарение на добрата меѓусебна соработка. Учеството на пазарот на Групата се зголеми од 45% во првиот квартал од 2016 година наспроти 60% во првиот квартал од 2017 година, или во апсолутна количина од МВ 113 илјади топлина доставена во 2015 година наспроти МВ 205 илјади доставена во 2016 година. Целокупната топлина доставена до крајните потрошувачи од страна на БЕГ остана непроменета во 2016 година во однос на 2015 година. Во првиот квартал од 2017 година беа испорачани МВ 139 илјади. Зголемената испорака на топлина овозможува поголема маржа за електричната енергија, односно му нуди можност на Групата да ги зголеми оперативните денови.

За третиот квартал од 2017 година се очекува дополнителен пораст на учеството во испорачана енергија базиран на зголемениот капацитет на топлинската мрежа во источниот дел на Скопје.

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

2. Основа за изготвување (продолжение)

(д) Континуитет на работењето (продолжение)

Валидноста на ова начело зависи од зголемувањето на пазарните цени на електричната енергија и намалувањето на набавните цени на природен гас, како и континуираната поддршка од акционерите, пристап до извори за ре-финансирање на обврските кон банките и доверителите и од способноста на должниците навремено да ги измируваат долговите кон Групата.

Во овие консолидирани финансиски извештаи не се вклучени корекции кои може да бидат резултат од неможноста на Групата да се здобие со финансиска поддршка.

3. Значајни сметководствени политики

Сметководствените политики наведени подолу се конзистентно применети за сите периоди презентирани во овие консолидирани финансиски извештаи.

(а) Основа за консолидирање

(i) Подружници

Подружници се друштва кои се контролирани од Групата. Финансиските извештаи на подружниците се вклучени во консолидираните финансиски извештаи од моментот на започнувањето до моментот на завршувањето на контролата врз нив.

(ii) Трансакции елиминирани при консолидација

Трансакциите, како и сите нереализирани добивки и загуби или приходи и расходи кои произлегуваат од меѓусебните односи на подружниците се елиминирани при изготвувањето на консолидираните финансиски извештаи. Нереализираните добивки кои произлегуваат од трансакции со претпријатието во кое се вложува се елиминирани наспроти вложувањето до степенот на учеството на Групата во претпријатието во кое се вложува. Нереализираните загуби се елиминираат на исти начин како и нереализираните добивки, но само до степен до кој не постои доказ за обезвреднување.

(iii) Губење на контрола

По губењето на контрола, Групата ги депризнава средствата и обврските на подружницата, било какво не-контролирано учество и останатите компоненти на главнината кои се однесуваат на подружницата. Секој вишок или кусок што произлегуваат од губењето на контрола е признаен во добивка или загуба. Доколку Групата задржува било какво учество во претходната подружница, тогаш таквото учество се мери по објективна вредност на датумот на кој контролата е загубена.

Последователно тоа се евидентира како вложувања во придружени претпријатија или како финансиски средства расположливи-за-продажба во зависност од степенот на задржаното влијание.

(б) Странска валута

(i) Трансакции во странска валута

Деловните промени во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на деловната промена. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на тој датум. Позитивните и негативните курсни разлики на монетарните средства и обврски претставуваат разлика помеѓу амортизираната набавна вредност во денари на почетокот на периодот, коригирана за ефективната камата и плаќањата во текот на периодот, и амортизираната набавна вредност во странска валута искажана во денари според курсот важечки на крајот на периодот. Курсните разлики кои произлегуваат од превреднувањето се признаени во добивката или загубата. Немонетарните ставки кои се мерат по историска вредност, а се искажани во странска валута, се превреднуваат во денари според курсот важечки на денот на трансакција.

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(в) Финансиски инструменти

(i) Не-деривативни финансиски средства

Групата почетно ги признава побарувањата и депозитите на денот кога тие се настанати. Сите останати финансиски средства почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Групата станува страна на договорните одредби на инструментот.

Групата ги депризнава финансиските средства кога договорното право на паричните текови од средството завршува или кога ги пренесува правата на паричните текови од финансиското средство со трансакција во која се пренесени суштински сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство на друг. Секој остаток од пренесените финансиски средства кој е креиран или задржан од Групата се признава како посебно средство или обврска.

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во консолидираниот извештај за финансиска состојба кога, и само кога, Групата има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да го реализира средството и подмири обврските истовремено.

Не-деривативните финансиски средства на Групата вклучуваат: заеми и побарувања, и парични средства и парични еквиваленти.

Заеми и побарувања

Заемите и побарувањата се финансиски средства со фиксни или предвидливи плаќања кои не котираат на активен пазар. Ваквите средства почетно се признаени по објективната вредност плус трансакциските трошоци кои директно се припишуваат на стекнувањето на финансиското средство. Последователно на почетното признавање, побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со примена на методата на ефективна камата, намалена за загубите поради обезвреднување.

Побарувањата ги вклучуваат побарувањата од купувачи и други побарувања.

Парични средства и парични еквиваленти

Парични средства и парични еквиваленти се состојат од парични средства на жиро сметка, благајна и краткорочни депозити во банки со оригинален рок на достасаност од три месеци или помалку од три месеци, кои се предмет на незначителен ризик од промена на нивната објективна вредност и се употребени од страна на Групата во управувањето со нејзините краткорочни обврски.

(ii) Не-деривативни финансиски обврски

Финансиските обврски почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Групата станува страна на договорните одредби на инструментот.

Групата ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

Групата ги класифицира недеривативните финансиски обврски во категоријата останати финансиски обврски. Таквите финансиски обврски почетно се признаваат по објективна вредност плус било какви директно поврзани трансакциски трошоци. Последователно на почетното признавање, овие финансиски обврски се мерат според амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна камата.

Не-деривативните финансиски обврски на Групата вклучуваат обврски кон добавувачи и други обврски.

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(в) Финансиски инструменти (продолжение)

(iii) Капитал на сопственикот

Уделот на сопственикот се класификува како капитал. Дополнителните трошоци кои се директно поврзани со запишувањето на уделите се признаваат како добивка од капиталот, нетно од даночните ефекти.

(г) Недвижности, постројки и опрема

(i) Признавање и мерење

Недвижностите, постројките и опремата се прикажани според набавната вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради обезвреднување.

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои директно можат да се припишат на набавката на средството. Трошоците за средства изградени во сопствена режија ги вклучуваат трошоците за материјали и директна работна сила, како и останатите трошоци настанати за нивно доведување до употребна состојба и трошоците за нивно демонирање и отстранување од локацијата на која се поставени и капитализирани трошоци за позајмување. Купениот софтвер кој е интегрален дел од функционалноста на соодветната опрема се капитализира како дел од таа опрема.

Кога делови од ставките на недвижностите, постројките и опремата имаат различен проценет корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите, постројките и опремата.

Добивките и загубите од продажбите на недвижностите, постројките и опремата се определуваат споредувајќи ги приливите од продажбата со сегашната вредност на недвижностите, постројките и опремата и се признаваат во добивката или загубата.

(ii) Последователни издатоци

Последователните издатоците се капитализираат само доколку е веројатно дека Групата ќе има идни економски полезности од тој дел. Сите останати издатоци за секојдневно одржување на недвижностите, постројките и опремата се признаваат во добивката или загубата во моментот на настанување.

(iii) Амортизација

Амортизацијата се признава во добивката или загубата по пропорционална метода во текот на проценетиот корисен век на секоја компонента од недвижностите како и дел од постројките и опремата. Дел од опремата, се амортизира со примена на методот на единици на производство која има 200,000 часови корисен век на употреба. Средствата земени под наем се амортизираат по пократкиот период помеѓу периодот на траење на наемот и проценетиот корисен век на средството, освен доколку е веројатно дека Друштвото ќе се стекне со сопственост на крај на периодот на наем. Земјата не се амортизира.

Годишните стапки на амортизација се утврдени врз основа на проценетиот корисен век за тековниот и споредбениот период како што следи:

	%
Згради	2.5
Опрема	10 - 25

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(г) Недвижности, постројки и опрема (продолжение)

(iii) Амортизација (продолжение)

Методите на амортизација, проценетиот корисен век на употреба и резидуалната вредност на средствата се ревидираат на секој датум на известување и се коригираат соодветно.

(д) Нематеријални средства

(i) Признавање и мерење

Нематеријалните средства набавени од страна на Групата кои имаат одреден век на траење се прикажани според набавната вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради обезвреднување.

(ii) Последователни издатоци

Последователните издатоци за нематеријалните средства се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска полезност од нематеријалните средства. Сите останати издатоци се признаваат во добивката или загубата како трошоци во моментот на настанување.

(iii) Амортизација

Амортизацијата се пресметува на набавната вредност на средството.

Амортизацијата се признава во добивката или загубата по пропорционална метода во текот на проценетиот корисен век на нематеријалните средства, од датумот на кој тие се расположливи за употреба, бидејќи вака најблиску го одсликува очекуваното користење на идните економски користи од средството.

Проценет корисен век на употреба за тековниот и споредбените периоди се како што следи:

Софтвер	5 години
---------	----------

Методите на амортизација, проценетиот корисен век како и резидуалната вредност на средствата на секој датум на известување и се коригираат соодветно.

(f) Залихи

Залихите се искажуваат по пониската од цената на чинење и нето пазарна вредност. Трошокот на залихите се евидентира според принципот на пондерирана просечна цена и ги вклучува трошоците настанати за нивна набавка и доведување до постојната локација и состојба.

Нето пазарната вредност е проценета продажна цена во нормални услови на делување, намалена за проценетите трошоци за доработка и продажба.

(е) Обезвреднување на средствата

(i) Недеривативни финансиски средства

На секој датум на известување финансиското средство се проценува за да се утврди дали има некој објективен доказ дека е обезвреднето. Финансиското средство се смета за обезвреднето доколку постои објективен доказ дека се има случено настан на загуба после почетното признавање на средството, и дека настанот има негативен ефект на проценетите идни парични текови од тоа средство кои што можат да се проценат веродостојно.

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(е) Обезвреднување на средствата (продолжение)

(i) Недеривативни финансиски средства (продолжение)

Како објективен доказ дека финансиските средства се обезвреднети може да биде неисполнување на обврските или доцнење со плаќањата од страна на должникот, реструктурирање на износ од страна на Групата според услови кои Групата инаку не ги одобрува, индикации дека должникот банкротирал, негативни промени во платежната состојба на должниците или издавачите на Групата, економски услови кои кореспондираат со неисполнување на обврските или исчезнување на активниот пазар за хартии од вредност.

Побарувања

Групата го разгледува доказот за обезвреднување на побарувањата на поединечно ниво.

Загуба поради обезвреднување на финансиските средства мерени по амортизирана набавна вредност се пресметува како разлика помеѓу сметководствената вредност и сегашната вредност на очекуваните идни парични текови, дисконтирани со оригиналната ефективна каматна стапка на средството. Загубите поради обезвреднувањето се признаваат во добивката или загубата и се рефлектирани во сметката за исправка на вредноста на заеми и побарувања. Каматата на обезвреднетите средства продолжува да се признава. Кога последователен настан (на пример плаќање на долгот од страна на должникот) предизвика намалување на износот на загубата поради обезвреднување, намалувањето на загубата поради обезвреднување се анулира преку добивката или загубата.

(ii) Не-финансиски средства

Сметководствената вредност на не-финансиските средства на Групата, освен залихите, се проценуваат на секој датум на известување за да се утврди дали постои индикација според која некое средство може да биде обезвреднето. Доколку таква индикација постои се проценува надоместливиот износ на средството.

Надоместливиот износ на средството или единицата која генерира пари е поголемата од неговата употребна вредност и неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството. За целите на тестирање на загубите поради обезвреднување, средствата кои не можат да се тестираат индивидуално, се групирани во најмалата група на средства којашто генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од паричните приливи од други средства или група на средства (единица која генерира пари).

Загуба поради обезвреднување се признава кога сметководствената вредност на средството или неговата единица која генерира пари го надминува неговиот надоместувачки износ. Загубите поради обезвреднување се признаваат во добивката или загубата. Загубите од обезвреднување признаени во однос на единиците кои генерираат пари се распределуваат на средствата во единиците (група на единици) на пропорционална основа.

Загуба поради обезвреднување признаена во претходни периоди се проценува на секој датум на известување за било каква индикација дека загубата се намалила или повеќе не постои. Загубата поради обезвреднување се анулира доколку постои промена во оценките користени за утврдување на надоместливиот износ.

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(е) Обезвреднување на средствата (продолжение)

(ii) *Не-финансиски средства*

Загубата поради обезвреднување се анулира само до износот до кој сметководствената вредност на средството не ја надминува сметководствената вредност која била определена, нето од амортизацијата, доколку не била признаена загуба поради обезвреднување на средствата.

(ж) Користи за вработените

(i) *Планови за дефинирани придонеси*

Групата врши уплата кон дефинираните планови за придонеси за користи по престанок на вработувањето во согласност со националното законодавство. Придонесите врз основа на платите се уплатуваат до националните организации задолжени за исплата на пензиското осигурување. Не постои дополнителна обврска во однос на овие планови.

Обврските за придонеси согласно дефинираните планови за придонеси се признаваат во добивката или загубата како трошоци за придонеси на вработени во периодот во кој настануваат.

(ii) *Краткорочни користи за вработените*

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат како расход кога соодветната услуга ќе се добие.

Групата признава резервирање за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус или како удел во добивката доколку Групата има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

(iii) *Останати долгорочни користи за вработените*

Согласно македонската законска регулатива Групата исплаќа две просечни плати на вработените во моментот на заминување во пензија. Овие користи на вработените се дисконтираат за да се утврди нивната сегашна вредност. Не постои дополнителна обврска после заминување во пензија.

(з) Резервирања

Резервирање се признава кога, како резултат на минат настан, Групата има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се процени и за која е веројатно дека ќе се бара одлив на ресурси кои содржат економски користи за подмирување на обврската. Резервирањата се утврдуваат со дисконтирање на очекуваните идни парични текови користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за обврската.

(с) Признавање на приходи

(i) *Продажба на електрична и топлинска енергија*

Приходот од продажба на произведена електрична и топлинска енергија се мери според објективната вредност на примениот надомест или побарувањето за истиот. Групата ги признава приходите од продажба на електрична енергија врз основа на количината на испорачана електрична енергија на купувачот измерена на дневна основа преку броилото на МЕПСО.

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(s) Признавање на приходи (продолжение)

(i) Продажба на електрична и топлинска енергија (продолжение)

Групата ги признава приходите од продажба на топлинска енергија врз основа на количината на испорачана топлинска енергија на купувачот измерена на месечна основа преку мерач инсталиран на влез во дистрибутивната мрежа во сопственост на Дистрибуција на Топлина Балкан Енерџи.

(ii) Извршени услуги

Приходите од извршени услуги се признаваат во добивката или загубата до степенот на завршеност на услугата на денот на периодот на известување. Степенот на завршеност се определува според евиденциите за извршената работа.

(и) Приходи и расходи од финансирање

Приходите од финансирање ги вклучуваат приходите од вложувања и казнените камати кои им се наплатуваат на потрошувачите. Приходите од камати се признаваат во добивката или загубата кога се пресметуваат со примена на методот на ефективна камата.

Расходите од финансирање вклучуваат расходи од камата од земени кредити и загуба поради обезвреднување на финансиските средства кои се признаваат во добивката или загубата.

Сите трошоци за позајмување кои не се директно поврзани со набавка, изградба или производство на средство кое се квалификува се признаваат во добивката или загубата со користење на методот на ефективна камата.

Позитивните и негативните курсни разлики се прикажуваат на нето основа.

(j) Данок на добивка

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во добивката или загубата, освен кога се однесува за ставки коишто се однесени директно во капиталот и соодветниот данок од добивка се признава во капиталот.

Тековниот данок од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината, применувајќи ја важечката даночна стапка од 10% на денот на извештајот за финансиската состојба и корекции на даночната обврска која се однесува на претходни години.

Одложениот данок произлегува од времените разлики помеѓу сметководствената вредност на средствата и обврските за потребите на финансиското известување и вредноста на истите за даночни цели. Одложениот данок се мери со примена на даночните стапки кои се очекува да се применат кога ќе се реализираат времените разлики врз основа на законите кои се усвоени или значајно усвоени на денот на известувањето.

Одложено даночно средство се признава за неискористени даночни загуби, неискористен даночен кредит и одбитни времени разлики до износот за кој е веројатно дека ќе има оданочив приход во иднина наспроти кој средството би се искористило. Одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се намалува до степенот до кој веќе не е веројатно дека овие даночни приходи ќе се реализираат. Секое вакво намалување треба да се анулира до степенот до кој станува веројатно дека ќе биде расположива доволна оданочива добивка.

Непризнаено одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се признава до степенот до кој е веројатно дека идните даночни приходи на товар на кои може да се искористи тоа средство ќе бидат доволни.

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(к) Нови стандарди и толкувања кои сеуште не се применети

Нема нови стандарди, дополнувања и интерпретации прифатени во Република Македонија, а стапени во сила за годишни периоди почнувајќи по 1 јануари 2016 година.

4. Управување со финансиски ризици

Преглед

Групата е изложено на следните ризици од користењето на финансиски инструменти:

- Кредитен ризик
- Ризик на ликвидност
- Пазарен ризик

Оваа белешка дава информација за изложеноста на Групата на секој од погоре споменатите ризици, за целите, политиките и процесите на Групата за мерење и управување со ризиците како и управувањето со капиталот на Групата. Понатамошни квантитативни обелоденувања се прикажани во овие консолидирани финансиски извештаи.

Рамка за управување со ризик

Управниот одбор е одговорен за воспоставување и примена на рамката за управување со ризици.

Рамката за управување со ризици е воспоставена со цел идентификување и анализа на ризиците со кои се соочува Групата, поставување на соодветни лимити на ризиците, како и контрола и следење на ризиците и придржување на лимитите.

(а) Кредитен ризик

Кредитен ризик е ризик од финансиски загуби кои може да ги има Групата доколку купувачите или учесниците во финансиски инструменти не ги исполнат договорените финансиски обврски, и првично произлегува од побарувањата кои Групата ги има од купувачите.

(i) Побарувања од купувачи и други побарувања

Изложеноста на Групата на кредитен ризик произлегува од индивидуалните карактеристики на секој купувач. Целокупната продажба на Групата е на домашниот пазар.

Групата остварува продажба на големо која се извршува кон познати големи купувачи со коишто има воспоставено повеќегодишна соработка со вообичаени рокови на плаќање од 15 до 30 дена.

Врз основа на анализи Групата евидентира резервирања за загуби (исправка на вредност за сомнителни и спорни побарувања) кои претставуваат најдобра проценка за настанати загуби во однос на побарувањата од купувачи и други побарувања.

Исправка на вредност се утврдува кога постои објективен доказ дека Групата нема да биде во можност да ги наплати побарувањата согласно оригиналната доспеаност на побарувањето. Објективен доказ за финансиски потешкотии на купувачите претставуваат добиени информации за банкот односно финансиска реорганизација на купувачот, значително доцнење во плаќањето итн.

Поради природата на индустријата, Групата не бара обезбедување во однос на побарувањата од купувачи и други побарувања.

(ii) Депозити

Групата ја лимитира изложеноста на кредитен ризик преку инвестирање готовина во добро познати банки.

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

4. Управување со финансиски ризици (продолжение)

(б) Ризик на ликвидност

Ризик на ликвидност е ризик дека Групата ќе се соочи со потешкотии во исполнувањето на обврските поврзани со финансиските обврски кои што се подмируваат со исплата на готовина или друго финансиско средство.

Пристапот на Групата при управувањето со ликвидноста е да се осигура колку што е можно, секогаш да има доволно готовина за да ги исплати своите достасани обврски. Групата го намалува овој ризик врз основа на краткорочни и среднорочни финансиски планирања, осигурувајќи се дека секогаш има доволно готовина на располагање за подмирување на оперативни расходи.

Групата нема неповлечен дел од кредити од поврзани страни (2015: УСД 5.000 илјади еквивалентно на МКД 281.850 илјади, од поврзани страни). На 31 декември 2016 година, тековните обврски ги надминуваат тековните средства за МКД 2.188.555 илјади. Тука се вклучени обврски кон поврзани страни во износ од МКД 1.345.477 илјади, коишто можеби нема да бидат отплатени до крај на судската постапка, во износ од МКД 1.329.612 (види белешка 20). Групата во текот на 2016 година ги исплати доспеаните рати за кредити кон банки. Кога имало потреба од средства, тие биле обезбедени од страна на поврзаните страни. Во почетокот на 2017 година Групата генерирала доволно готовински тек за да ги исплати обврските кои достасале до 31 декември 2016 година.

Доколку се јави потреба од дополнителни средства Групата може да побара финансиска поддршка од матичното претпријатие или од банка со гаранција од матичното претпријатие (види белешка 2 (д)). Ова ги исклучува потенцијалните влијанија на непредвидливи ситуации, како природни катастрофи или политички турбуленции во регионот.

(в) Пазарен ризик

Пазарен ризик е ризик дека промените на пазарните цени, како што се промените во девизните курсеви, каматните стапки и цените на капиталот ќе влијаат на приходите на Групата или на вредноста на поседуваните финансиски инструменти. Целта на управувањето со пазарен ризик е да ја управува и контролира изложеноста на Групата во прифатливи параметри и истовремено да се оптимизира повратот.

(i) Валутен ризик

Групата се изложува на валутен ризик при задолжувања кои се деноминирани во валута различна од МКД. Девизните средства со кои што работи Групата се евра и американски долари.

Трендот на еврото во текот на годината е релативно стабилен и Групата очекува дека овој тренд ќе продолжи и во иднина.

Групата не е инволвирана во хединг активности.

(ii) Ризик на каматна стапка

Групата поседува финансиски обврски со варијабилна каматна стапка кои се состојат од кредити.

Групата поседува финансиски средства со фиксна каматна стапка кои се состојат од пари и парични еквиваленти и финансиски обврски со фиксна каматна стапка кои се состојат од кредити од поврзани страни. Бидејќи овие финансиски средства се со пазарни стапки кои се ниски, евентуалните промени во каматните стапки нема да имаат значителен ефект на финансискиот резултат на Групата.

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

4. Управување со финансиски ризици (продолжение)

(г) Управување со капиталот

Политика на раководството на Групата е да одржи стабилност на капиталот на Групата за да ги одржи довербата на добавувачите и пазарот и да го поддржи идниот развој на бизнисот. Раководството на Групата го следи враќањето на капиталот, што Групата го дефинира како добивка од редовно работење, поделено со вкупниот акционерски капитал.

Во текот на годината немаше промени во пристапот на Групата за управување со капиталот.

Групата не е изложено на надворешни влијанија за промени на капиталот.

5. Оперативни сегменти

Групата има еден известувачки сегмент.

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

6. Реализација

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Продажба на електрична енергија	1.583.203	549.481
Продажба на топлинска енергија	314.062	267.992
	<u>1.897.265</u>	<u>817.473</u>

7. Трошоци за вработените

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Плати	38.749	40.261
Придонеси од плати	19.249	20.124
Останато	2.697	2.241
	<u>60.695</u>	<u>62.626</u>

Останатите трошоци на вработените претставуваат трошоци за годишен одмор, патни трошоци и слично (2015: трошоци за годишен одмор, патни трошоци и слично).

8. Останати оперативни трошоци

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Консултански и интелектуални услуги	16.700	27.250
Осигурување	17.631	21.078
Наемнини	6.136	5.347
Услуги	7.680	7.117
Одржување	9.242	15.387
Банкарски услуги и провизии	6.471	2.071
Телефонски и поштенски услуги	1.843	2.215
Спонзорства и трошоци за репрезентација	1.419	1.913
Останати даноци и други давачки	4.588	5.195
Исправка на вредноста на побарувањата од купувачи	-	276
Останато	5.548	3.941
	<u>77.258</u>	<u>91.790</u>

9. Нето расходи од финансирање

Признаени во неконсолидираниот извештај за сеопфатна добивка

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Приходи од камати	5.067	138
Приходи од финансирање	5.067	138
Расходи од камати	(91.056)	(97.090)
Нето негативни курсни разлики	(4.991)	(89.700)
Расходи од финансирање	(96.047)	(186.790)
Нето расходи од финансирање признаени во добивката или загубата	<u>(90.980)</u>	<u>(186.652)</u>

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

10. Трошок за данок на добивка

Тековен данок/Признаен во биланс на успех

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Тековен данок		
Тековна година	-	-
	-	-

Усогласување на ефективната даночна стапка

<i>Во илјади денари</i>	2016	2016	2015	2015
(Загуба)/добивка пред оданочување		(67.875)		(422.807)
Данок од добивка со употреба на домашна даночна стапка на Групата	(10,00%)	(6.787)	(10,00%)	(42.281)
Непризнаени расходи	1,05%	710	0,16%	679
Загуба во тековната година за која не е признаен одложен данок	8,95%	6.077	9,84%	41.602
	-	-	-	-

Непризнаени одложени даночни средства и обврски

Непризнаените одложени даночни средства на 31 декември 2016 и 31 декември 2015 година изнесуваат:

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Пренесена даночна загуба	6.077	41.602
	6.077	41.602

За 2016 и 2015 година Групата има остварено даночна загуба. Групата за оваа даночна загуба нема признато одложено даночно средство бидејќи не е веројатно дека идните даночни приходи на товар на кои Групата може да го искористи тоа средство ќе бидат доволни.

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

11. Недвижности, постројки и опрема

<i>Во илјади денари</i>	Земјиште	Згради	Опрема и канцелариски мебел	Инвестиции во тек	Вкупно
Набавна вредност					
На 1 јануари 2015	29.940	784.809	10.124.659	200.180	11.139.588
Зголемување	-	-	7.515	-	7.515
На 31 декември 2015	<u>29.940</u>	<u>784.809</u>	<u>10.132.174</u>	<u>200.180</u>	<u>11.147.103</u>
На 1 јануари 2016	29.940	784.809	10.132.174	200.180	11.147.103
Зголемување	-	-	2.065	22.679	24.744
Трансфер	-	-	222.649	(222.649)	
Намалувања	-	-	(17)	-	(17)
На 31 декември 2016	<u>29.940</u>	<u>784.809</u>	<u>10.356.871</u>	<u>210</u>	<u>11.171.830</u>
Исправка на вредност					
На 1 јануари 2015	-	59.657	311.745	-	371.402
Амортизација за годината	-	19.959	97.028	-	116.987
На 31 декември 2015	<u>-</u>	<u>79.616</u>	<u>408.773</u>	<u>-</u>	<u>488.389</u>
На 1 јануари 2016	-	79.616	408.773	-	488.389
Амортизација за годината	-	19.878	169.815	-	189.693
На 31 декември 2016	<u>-</u>	<u>99.494</u>	<u>578.588</u>	<u>-</u>	<u>678.082</u>
Неотпишана вредност					
На 31 декември 2015	<u>29.940</u>	<u>705.193</u>	<u>9.723.401</u>	<u>200.180</u>	<u>10.658.714</u>
На 31 декември 2016	<u>29.940</u>	<u>685.315</u>	<u>9.778.283</u>	<u>210</u>	<u>10.493.748</u>

Обезбедување

Недвижности, постројки и опрема чија проценета вредност на денот на потпишување на договори за кредити изнесува МКД 6.361.901 илјади (2015: МКД 6.361.901 илјади) се дадени под хипотека како обезбедување за земени кредити од банки (види белешка 17).

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

11. Недвижности, постројки и опрема (продолжение)

Недвижности, постројки и опрема во подготовка

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Енергетски кабел	-	200.180
Останато	210	-
	<u>210</u>	<u>200.180</u>

Енергетскиот кабел со износ од МКД 200.180 илјади е активиран во текот на 2016 година.

12. Нематеријални средства

<i>Во илјади денари</i>	Софтвер и лиценци	Вкупно
Набавна вредност		
На 1 јануари 2015	3.830	3.830
На 31 декември 2015	<u>3.830</u>	<u>3.830</u>
На 1 јануари 2016	3.830	3.830
Зголемувања	3.074	3.074
На 31 декември 2016	<u>6.904</u>	<u>6.904</u>
Исправка на вредноста		
На 1 јануари 2015	706	706
Амортизација за годината	11	11
На 31 декември 2015	<u>717</u>	<u>717</u>
На 1 јануари 2016	717	717
Амортизација за годината	1.712	1.712
На 31 декември 2016	<u>2.429</u>	<u>2.429</u>
Неотпишана вредност		
На 31 декември 2015	<u>3.113</u>	<u>3.113</u>
На 31 декември 2016	<u>4.475</u>	<u>4.475</u>

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

13. Залихи

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Резервни делови за тековно одржување	42.309	40.900
	<u>42.309</u>	<u>40.900</u>

14. Побарувања од купувачи и други побарувања

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Побарувања од купувачи	292.878	102.598
Побарувања од поврзани страни	34.750	107.887
Побарувања за повеќе платен данок	-	8.253
Останато	5	1
	<u>327.633</u>	<u>218.739</u>

Изложеноста на Групата на кредитен и валутен ризик и исправката на вредноста во однос на побарувањата од купувачи и други побарувања е обелоденета во белешка 19.

15. Парични средства и паричен еквивалент

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Парични средства по видување во банки	2.695	3.689
Благајна	12	18
	<u>2.707</u>	<u>3.707</u>

Изложеноста на Групата на каматен ризик и анализата на сензитивност на финансиските средства и обврски е обелоденета во белешка 19.

16. Капитал и резерви

Акционерски капитал

<i>Во број на акции</i>	Обични акции	
	2016	2015
Издадени на 1 јануари - целосно платени	250	250
Издадени на 31 декември - целосно платени	<u>250</u>	<u>250</u>

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

16. Капитал и резерви (продолжение)

Следните акционери имаат сопственост која надминува 5% од издадените акции со право на глас:

	% од акциите со право на глас	
	2016	2015
Проект Менаџмент Консалтинг ЛТД	60,0%	60%
Битар Холдингс Лимитед, Велика Британија	29,2%	29,2%
Топлификација АД Скопје	10,8%	10,8%

На 31 декември 2016 година овластениот капитал на Групата се состоеше од 250 обични акции (2015: 250). Сите акции имаат номинална вредност од 100 евра. Имателите на обични акции имаат право на дивиденда, во зависност од остварената нето добивка, и имаат право на глас на Собранието на акционери на Групата за еквивалент од 1 акција и на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

Законска резерва

Според позитивните законски прописи Групата треба да издвојува најмалку 5% од нето добивката за годината како законска резерва, се додека резервата на Групата не достигне износ кој е еднаков на една десетина од основната главнина. Додека не се постигне пропишаниот минимум, законската резерва може да се користи само за надоместување на загубата.

Кога ќе се достигне пропишаниот минимум, законската резерва може да се користи и за исплата на дивиденди, врз основа на одлука на сопственикот, но само ако висината на дивидендите за деловната година не го достигне минимумот за исплата, пропишан со Законот за трговски друштва или статутот на Групата.

Дивиденди

До датумот на известување не објави дивиденди (2015: нема). Согласно законската регулатива Групата не може да распределува дивиденди доколку има непокриени загуби.

17. Обврски за кредити

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Нетековни обврски		
Необезбедени кредити од поврзани страни	7.901.502	7.485.562
Необезбедени кредити од матично претпријатие	78.573	78.718
Обезбедени кредити од поврзани страни	174.628	174.950
Обезбедени кредити од банки	3.288.683	3.216.125
	<u>11.443.386</u>	<u>10.955.355</u>
Тековни обврски		
Тековен дел на необезбедени кредити од поврзани страни	1.346.796	1.346.680
Тековен дел на обезбедени кредити од банки	364.448	808.915
	<u>1.711.244</u>	<u>2.155.595</u>

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

17. Обврски за кредити (продолжение)

Условите за отплата на обврските за кредити кои суштествуваат на крајот на годината беа како што следи:

				31 декември 2016	31 декември 2015
Во илјади денари	Валута	Номинална каматна стапка	Година на достасу- вање	Сметководст- вена вредност	Сметководст- вена вредност
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	-	-	308	308
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	-	2009	191	191
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	-	2010	29.450	29.504
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	-	2011	210.285	210.673
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	-	2012	231.141	231.568
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	-	2013	794.912	796.380
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	-	2014	45.496	45.580
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	-	2022	61.481	61.595
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	-	2023-2024	940.785	942.522
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	-	2024	201.516	201.888
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	-	2025	393.138	393.865
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	-	2026	636.210	637.384
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	-	2027-2028	1.123.569	1.125.643
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	2 %	2013	12.806	12.830
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	7 %	2013	20.888	19.645
		12- месечен			
Необезбедени кредити од поврзани страни	УСД	ЕУРИБОР + 1%	2021	522.767	500.040
		12- месечен			
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	ЕУРИБОР + 1%	2027	16.114	16.142
		12- месечен			
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	ЕУРИБОР + 1%	2029	741.518	742.887
		12- месечен			
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	ЕУРИБОР + 1%	2030	605.427	606.545
		12- месечен			
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	ЕУРИБОР + 1%	2031	632.788	633.956
		12- месечен			
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	ЕУРИБОР + 1%	2032	2.026.189	1.623.095
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	СКИБОР +1%	2016	1.319	-
Обезбеден кредит од поврзана страна	ЕУР	8.5%	2025	174.628	174.951
Необезбедени кредити од матично претпријатие	ЕУР	-	2021	78.573	78.718
		6- месечен ЛИБОР			
Обезбедени кредити од банки	ЕУР	+ 5%	2019	189.375	246.711
		6- месечен			
Обезбедени кредити од банки	ЕУР	ЕУРИБОР + 0.75%	2028	3.463.756	3.778.329
				<u>13.154.630</u>	<u>13.110.950</u>

Во вкупните обврски по кредити вклучени се кредити без камата во износ од МКД 4.921.683 илјади.

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

17. Обврски за кредити (продолжение)

Обезбедување

Обврски за кредити во износ од МКД 189.375 илјади (2015: 246.711 МКД илјади) се обезбедени со меници и гарантно писмо во износ од МКД 20 милиони од поврзана страна (Топлификација АД Скопје).

25 акции кои се во сопственост на поврзана страна Топлификација АД Скопје, се дадени како залог за обврски за кредити во износ од МКД 364.003 илјади (2015: МКД 421.662 илјади).

Обврски за кредити во износ од МКД 3.463.756 илјади (2015: МКД 3.778.329 илјади) се обезбедени со хипотека на недвижности, постројки и опрема со проценета вредност од МКД 6.361.901 илјади на денот на потпишување на договор за кредит (2015: МКД 6.361.901 илјади) (види белешка 11).

18. Обврски кон добавувачи и други обврски

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Обврски кон добавувачи	426.462	808.043
Обврски кон поврзани страни (види белешка 21)	298.256	80.427
Обврски за ДДВ	30.787	26
Обврски кон вработени	6	-
	<u>755.511</u>	<u>888.496</u>

19. Финансиски инструменти

(а) Кредитен ризик

(i) Изложеност на кредитен ризик

Неотпишаната вредност на финансиските средства претставува максимална изложеност на кредитен ризик. Максималната изложеност на кредитен ризик на денот на известување е:

	Белешка	Неотпишана вредност	
<i>Во илјади денари</i>		2016	2015
Побарувања од купувачи и други побарувања	14	327.633	218.739
Парични средства и паричен еквивалент	15	2.707	3.707
Депозити во банки		136	233
		<u>330.476</u>	<u>222.679</u>

Максималната изложеност на кредитен ризик од побарувањата од купувачи и побарувања од поврзани страни нето по географски регион на денот на известување е:

	Неотпишана вредност	
<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Побарувања на домашен пазар	327.618	210.485
	<u>327.618</u>	<u>210.485</u>

На денот на извештајот на финансиска состојба имаше значителна концентрација на кредитниот ризик кон побарувањата од еден купувач за електрична енергија во износ од МКД 292.878 илјади (2015: поврзана страна и еден купувач со износ од МКД 175.059 илјади).

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

19. Финансиски инструменти (продолжение)

(а) Кредитен ризик (продолжение)

(ii) Исправка на побарувања

Старосната структура на побарувањата на купувачи, побарувања од камати и побарувања од поврзани страни на денот на известување е:

<i>Во илјади денари</i>	Бруто 2016	Исправка 2016	Бруто 2015	Исправка 2015
Недостасани	292.878	-	175.067	-
Достасани до 30 дена	-	-	7	-
Достасани од 1-3 месеци	-	-	15	-
Достасани од 3-6 месеци	-	-	22	-
Достасани од 6-12 месеци	-	-	40	-
Достасани над 1 година	34.750	-	35.334	-
	<u>327.628</u>	<u>-</u>	<u>210.485</u>	<u>-</u>

Побарувањата достасани над 1 година во износ од МКД 34.750 илјади (2015: МКД 35.334 илјади) се однесуваат на побарувања од поврзани страни. Групата континуирано ја следи изложеноста и цени дека побарувањето ќе биде наплатено во целост. Следствено не беше направена исправка на вредноста.

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

19. Финансиски инструменти (продолжение)

(б) Ризик на ликвидност

Следната табела ја прикажува договорената достасаност на финансиските обврски, исклучувајќи го влијанието на договарањата на нето основа:

31 декември 2016

	Сметко- водствена вредност	Договорени парични одливи	6 месеци или помалку	6-12 месеци или помалку	1-2 години	2-5 години	Над 5 години
<i>Во илјади денари</i>							
Не-деривативни финансиски обврски							
Обезбедени кредити од банки	3.653.131	(3.833.335)	(203.757)	(198.924)	(393.189)	(1.064.315)	(1.973.150)
Необезбедени кредити од матично претпријатие	78.573	(78.573)	-	-	-	(78.573)	-
Необезбедени кредити од поврзани страни	9.248.298	(9.833.198)	(1.346.796)	-	-	(549.793)	(7.936.609)
Обезбедени кредити од поврзани страни	174.628	(174.628)	-	-	-	-	(174.628)
Обврски кон добавувачи и останати обврски	755.511	(755.511)	(755.511)	-	-	-	-
	<u>13.910.141</u>	<u>(14.675.245)</u>	<u>(2.306.064)</u>	<u>(198.924)</u>	<u>(393.189)</u>	<u>(1.692.681)</u>	<u>(10.084.387)</u>

31 декември 2015

	Сметко- водствена вредност	Договорени парични одливи	6 месеци или помалку	6-12 месеци или помалку	1-2 години	2-5 години	Над 5 години
<i>Во илјади денари</i>							
Не-деривативни финансиски обврски							
Обезбедени кредити од банки	4.025.041	(4.063.115)	(189.919)	(188.817)	(374.741)	(1.073.543)	(2.236.095)
Необезбедени кредити од матично претпријатие	78.718	(78.718)	-	-	-	-	(78.718)
Необезбедени кредити од поврзани страни	8.832.242	(9.535.926)	(1.346.680)	-	-	-	(8.189.246)
Обезбедени кредити од поврзани страни	174.951	(174.951)	-	-	-	-	(174.951)
Обврски кон добавувачи и останати обврски	888.470	(888.470)	(888.470)	-	-	-	-
	<u>13.999.422</u>	<u>(14.741.180)</u>	<u>(2.425.069)</u>	<u>(188.817)</u>	<u>(374.741)</u>	<u>(1.073.543)</u>	<u>(10.679.010)</u>

Не се очекува дека паричните текови вклучени во анализите за доспевање, би можеле да се појават значително порано или во значително различни износи. Износот од МКД 1.345.477 илјади претставува обврска по кредит кон поврзана страна која според Групата согласно договорот за кредит со една банка може да се врати по целосната отплата на кредитот кон банката во 2028 година. Како што е наведено во белешката 20 против Групата е поведена судска постапка од поврзаната страна за наплата на кредитот. Следствено, до завршувањето на судскиот спор Групата ја презентира обврската по кредит како краткорочна.

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

19. Финансиски инструменти (продолжение)

(в) Валутен ризик

(i) Изложеност на валутен ризик

Следната табела ја прикажува изложеноста на Групата на валутен ризик:

	МКД	ЕУР	УСД	МКД	ЕУР	УСД
	31 декември 2016			31 декември 2015		
Побарувања од купувачи и други побарувања	327.633	-	-	218.739	-	-
Обврски кон добавувачи и други обврски	(211.220)	(544.291)	-	(142.970)	(311.535)	(433.991)
Обезбедени кредити од банки	-	(3.653.131)	-	-	(4.025.041)	-
Необезбедени кредити од матично претпријатие	-	(78.573)	-	-	(78.718)	-
Необезбедени кредити од поврзани страни	(1.319)	(8.724.213)	(522.767)	-	(8.332.202)	(500.040)
Обезбедени кредити од поврзани страни	-	(174.628)	-	-	(174.951)	-
Бруто изложеност на консолидираниот извештај на финансиска состојба	115.094	(13.174.836)	(522.767)	75.769	(12.922.447)	(934.031)

Следните девизни курсеви беа применети во текот на годината:

	Просечен курс		Курс на денот на извештајот на финансиска состојба	
	2016	2015	2016	2015
ЕУР 1	61,59	61,61	61,48	61,59
УСД 1	55,69	55,50	58,33	56,37

(ii) Анализа на сензитивност

10% зајакнување на денарот во однос на следните валути на 31 декември би ја зголемиле/(намалиле) добивката или загубата за годината за износите прикажани подолу. Оваа анализа подразбира дека сите други варијабли, особено каматните стапки, остануваат непроменети.

Ефект во илјади денари

Добивка (загуба)

31 декември 2016

ЕУР	1.317.484
УСД	52.276

Добивка (загуба)

31 декември 2015

ЕУР	1.292.244
УСД	93.403

10% ослабување на денарот во однос на погоре наведените валути на 31 декември ќе има ист но спротивен ефект на погоре наведените валути за износите наведени погоре во услови кога сите други варијабли остануваат непроменети.

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

19. Финансиски инструменти (продолжение)

(г) Ризик на каматна стапка

(i) Профил

На денот на извештајот на финансиска состојба профилот на ризикот на каматна стапка на каматноносните финансиски инструменти на Групата е:

Во илјади денари

	Неотпишана вредност	
	2016	2015
Инструменти со фиксна каматна стапка		
Финансиски средства	2.544	3.620
Финансиски обврски	33.695	32.476
	<u>36.239</u>	<u>36.096</u>
Инструменти со варијабилна каматна стапка		
Финансиски обврски	8.199.253	8.147.706
	<u>8.199.253</u>	<u>8.147.706</u>

(ii) Анализа на сензитивност на објективната вредност за инструменти со фиксна каматна стапка

Групата не поседува финансиски средства и обврски со фиксна каматна стапка кои се искажуваат по објективна вредност низ добивката или загубата и не поседува некои ретки каматносни деривативи. Следствено, промена во каматните стапки на денот на извештајот на финансиска состојба нема да влијае на извештајот на сеопфатна добивка.

(iii) Анализа на сензитивност на паричниот тек за инструменти со варијабилна каматна стапка

Промена од 100 базични бодови на каматната стапка на 31 декември би ја зголемило/(намалило) добивката за годината за износите прикажани подолу. Оваа анализа подразбира дека сите други варијабли, особено девизните курсеви, остануваат непроменети. Анализата е подготвена на ист начин и за 2015 година.

	Добивка или загуба	
	100 базични бодови зголемување	100 базични бодови намалување
<i>Ефект во илјади денари</i>		
31 декември 2016		
Инструменти со варијабилна каматна стапка	(81.993)	81.993
Сензитивност на паричниот тек	<u>(81.993)</u>	<u>81.993</u>
31 декември 2015		
Инструменти со варијабилна каматна стапка	(81.477)	81.477
Сензитивност на паричниот тек	<u>(81.477)</u>	<u>81.477</u>

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

19. Финансиски инструменти (продолжение)

(д) Објективна вредност

(i) Објективна вредност наспроти неотпишана вредност

Објективната вредност на финансиските средства и обврски, како и нивната неотпишана вредност прикажана во извештајот на финансиска состојба, се како што следи:

Во илјади денари	Белешка	2016	2015	2016	2015
		Сегашна вредност	Објективна вредност	Сегашна вредност	Објективна вредност
Побарувања од купувачи и други побарувања	14	327.633	327.633	218.739	218.739
Парични средства и паричен еквивалент	15	2.707	2.707	3.707	3.707
Депозити во банки		136	136	233	233
Обезбедени кредити од банки	17	3.653.131	3.653.131	4.025.040	4.025.040
Необезбедени кредити од поврзани страни	17	9.248.298	9.248.298	8.832.241	8.832.241
Необезбедени кредити од матично претпријатие	17	78.573	78.573	78.718	78.718
Обезбедени кредити од поврзани страни	17	174.628	174.628	174.951	174.951
Обврски кон добавувачи и други обврски	18	755.511	755.511	888.496	888.496
		<u>14.240.617</u>	<u>14.240.617</u>	<u>14.222.125</u>	<u>14.222.125</u>

Основата за определување на објективната вредност е обелоденета во белешка 2(г).

20. Преземени и потенцијални обврски

Преземени обврски

Групата нема преземени обврски за вложување во недвижности, постројки и опрема на 31 декември 2016 година (2015: нема).

Потенцијални обврски

(i) Судски спорови

Во 2016 година, Групата беше тужена во неколку судски постапки кои произлегуваат од неговото редовно работење. Групата е тужена од страна на:

- Акционер Топлификација за невратени кредити во износ од МКД 1.329.612 илјади (2015: МКД 399.018 илјади) (вклучени во белешка 17). Зголемувањето во 2016 година произлегува од нов судски спор за невратени кредити во износ од МКД 930.594 илјади.
- Акционер Топлификација за невратена гаранција со оспорена основаност за побарување во износ од МКД 41.042 илјади (вклучена во белешка 18).
- Акционер Топлификација за долг по непризнаена фактура од МКД 1.096 илјади.
- Од трета страна за неплатен долг во износ од МКД 308.114 илјади (вклучен во белешка 18).

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

20. Преземени и потенцијални обврски (продолжение)

Потенцијални обврски (продолжение)

(i) Судски спорови (продолжение)

Групата нема признаено резервирање за казнени камати кои би произлегле од овие судски постапки. Доколку исходот од овие судски постапки биде негативен за Групата, тогаш износот на казнените камати би изнесувал МКД 773.722 илјади. Менаџментот верува дека исходот од овие судски постапки ќе биде позитивен за Групата.

Во продолжение, Групата е тужена и во судски спор во износ од МКД 276.750 илјади за надомест на штета и стекнување без основ. Според мислењето добиено од страна на раководството на Групата, не се очекува овој спор да има значителен ефект врз финансиската состојба на Групата.

Уште еден судски спор, започнат од страна на Топлификација АД против ТЕТО АД Скопје за раскинување на недозволена сделка со заинтересирана страна во износ од 6.953.554.000 рубљи еднаква на ЕУР 118.451.311, според материјалите доставени во судот не се основа на никакви формални докази кои ја поткрепуваат оваа тужба. Според мислењето на раководството на Групата исходот од овој судски спор нема да има никаков финансиски ефект врз Групата.

21. Трансакции со поврзани субјекти

Матично и основно матично претпријатие

Матично и основно матично претпријатие и главен сопственик на Групата е Project Management Consulting LTD, BVI.

Надомести на клучниот раководен персонал

Вкупните надомести на клучниот раководен персонал на Групата се вклучени во “трошоци за вработените” (види белешка 7).

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Плати и други краткорочни користи за вработените	11.855	5.605
	<u>11.855</u>	<u>5.605</u>

Останати трансакции со поврзани субјекти

(i) Набавка на стоки и услуги

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Набавка на услуги		
Акционери	-	44
Подружници на акционери	1.127.661	13.569
	<u>1.127.661</u>	<u>13.613</u>

Белешки кон консолидираните финансиските извештаи

21. Трансакции со поврзани субјекти (продолжение)

Останати трансакции со поврзани субјекти (продолжение)

(ii) Салда на крајот на годината кои произлегуваат од набавки на стоки и услуги

Обврски кон поврзани страни (види белешка 18):

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Акционери	56.261	56.261
Подружница на акционери	241.995	24.166
	<u>298.256</u>	<u>80.427</u>

(iii) Продажба на стоки и услуги

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Продажба на стоки:		
Подружници на акционерите	314.996	272.727
	<u>314.996</u>	<u>272.727</u>

(iv) Состојби на 31 декември кои произлегуваат од продажба на стоки и услуги

Побарувања од поврзани страни (види белешка 14)

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Акционери	70	70
Подружници на акционерите	34.680	107.818
	<u>34.750</u>	<u>107.888</u>

(v) Салда на крајот на годината кои произлегуваат од кредити

Групата има кредити од матичното претпријатие и од подружниците на матичното претпријатие (види белешка 17).

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
На почетокот на периодот	9.085.910	8.371.907
Повлекување	626.586	769.488
Отплата	(257.500)	(157.960)
Пресметани камати	45.573	49.187
Нето негативни/ (позитивни) курсни разлики	930	53.288
На 31 декември	<u>9.501.499</u>	<u>9.085.910</u>

22. Последователни настани

Нема значајни последователни настани по 31 декември 2016 година.

Врз основа на член 357 и 376 од Законот за трговски друштва и членовите 38 и 58 од Статутот на Друштвото за производство на електрична и топлинска енергија ТЕ-ТО АД Скопје, Управниот одбор на Друштвото за производство на електрична и топлинска енергија ТЕ-ТО АД Скопје, на седницата одржана на ден 08.02.2017 година, донесе:

ОДЛУКА

за усвојување на Годишната сметка,
консолидираната годишна сметка,
финансиските извештаи, консолидираните
финансиски извештаи и Годишниот извештај
за работа за деловната 2016 година за ТЕ-ТО
АД Скопје

Член 1

СЕ УСВОЈУВА Годишната сметка, консолидираната годишна сметка, финансиските извештаи, консолидираните финансиски извештаи и Годишниот извештај за работа за деловната 2016 година според остварените резултати за работењето искажани во пропишаните обрасци.

Член 2

СЕ УСВОЈУВААТ финансиските показатели искажани во апсолутни износи во Билансот на состојба за вкупната вредност на активата-пасивата, во износ од 10.893.794.411 денари.

СЕ УСВОЈУВААТ финансиските показатели искажани во апсолутни износи во консолидираниот биланс на состојба за вкупната вредност на активата-пасивата, во износ од 10.893.086.784 денари.

Член 3

СЕ УСВОЈУВААТ остварените резултати од работењето искажани во Билансот на успех и тоа:

- 1) Остварен е вкупен приход од 1.965.883.277 денари;
- 2) Остварени се вкупни расходи од 2.033.751.573 денари;
- 3) Загубата пред оданочување изнесува 67.868.296 денари,

СЕ УСВОЈУВААТ остварените резултати од работењето искажани во консолидираниот Биланс на успех и тоа:

DECISION

For adoption of the Annual Account statement, consolidated annual account statement, financial reports, consolidated financial reports and Annual report for the year 2016 for TE-TO AD Skopje

Article 1

ADOPTED are Annual Account statement, consolidated Annual Account statement, financial reports, consolidated financial reports and Annual report for the year 2016 as per results from the work presented in the defined forms.

Article 2

ADOPTED are financial results presented in absolute values in the Balance sheet of total value of assets-liabilities in amount of 10.893.794.411 MKD.

ADOPTED are financial results presented in absolute values in the consolidated Balance sheet of total value of assets-liabilities in amount of 10.893.086.784 MKD.

Член 3

ADOPTED are results from the work presented in the Income statement as follows:

- 1) Realised total revenues is 1.965.883.277 MKD;
- 2) Total expenditures are 2.033.751.573 MKD;
- 3) Total losses prior taxation is 67.868.296 MKD;

ADOPTED are results from the work presented in the consolidated Income statement as follows:

- 1) Realised total revenues is 1.966.181.477 MKD;

- 1) Остварен е вкупен приход од 1.966.181.477 денари;
2) Остварени се вкупни расходи од 2.034.057.299 денари;
3) Загубата пред оданочување изнесува 67.875.822 денари.
- 2) Total expenditures are 2.034.057.299 MKD;
3) Total losses prior taxation is 67.875.822 MKD;

Член 4

Остварената загуба по оданочувањето со данокот во непризнаените расходи изнесува 67.868.296 денари;
Остварената консолидирана загуба по оданочувањето со данокот во непризнаените расходи изнесува 67.875.822 денари;

Article 4

Realised losses, after taxation with the tax from the taxable expenses are 67.868.296 MKD;
Realised losses, after taxation with the tax from the taxable expenses are 67.875.822 MKD;

Член 5

Составен дел на оваа Одлука се: Годишната сметка, консолидираната годишна сметка, финансиските извештаи, консолидираните финансиски извештаи и Годишниот извештај за работа за деловната 2016 година.

Член 5

Integral part of the present Decision are: Annual Account statement, consolidated Annual Account statement, financial reports, consolidated financial reports and Annual report for the year 2016.

Член 6

Оваа одлука е составена во 4 (четири) оригинални примероци.

Член 6

Present Decision is prepared in 4 (four) identical copies.

Член 7

Оваа Одлука е дадена во прилог и е составен дел на овој Записник.

Article 7

Present Decision is integral part of these Minutes of meeting.

Член 8

Оваа Одлука стапува во сила со денот на донесувањето.

Article 8

Commencement date of the present Decision is the day when it is taken.

Претседател на Управниот одбор /President of the Management Board
Г-н Димитар Кочовски /Mr. Dimitar Kochovski

Бр./No. 02-9/3/1
Скопје/ Skopje 08.02.2017

